

Krigsspillet den 18. - 19. november 2000

Dybbøl 5. juni 1848

Der var 11 deltagere i efterårets krigsspil, som for første gang blev afholdt på Kastelet. Temaet var kampene foran Dybbøl den 5. juni 1848, hvor hannoveranske og brunsvigske styrker forsøgte at trænge frem over Nybøl og Stenderup. Der blev spillet på to borde, og terrænet blev opstillet på rekordtid. Ligeledes foregik deployering og planlægning forbavsende hurtigt, så allerede kl. 11 begyndte selve spillet.

Reglerne er forholdsvis enkle, men afspejler alligevel problematikken på perioden. Og selvom det var første gang i adskillige år, at vi spillede et større spil fra Trearskrigen, blev trækkerne afviklet hurtigt og med få diskussioner.

Ved Nybøl fik hannoveranerne indledningsvis nogle tab som følge af ild fra et dansk espingol (forløberen for maskingeværet), men de udviklede hurtigt skyttekæder og drev besætningen tilbage og erobrede espingolen. Den blev ført bort som trofæ mhp. opstilling foran den hannoveranske general Halketts slot. Terrænet med Stenderup skov og Bøffelkoppel samt et mellemliggende højdedrag begünstigede danskernes henholdende kamp, og ved spillets slutning 33 træk senere (svarende til knap 3 timer i virkeligheden) var danskerne kun vejet en halv kilometer bagud. En stribe fremragende terningkast på dansk side og nogle tilsvarende elendige terningkast på hannoveransk side medvirkede dog også til dette resultat. Et forsøg på at gå syd om Bøffelkoppel med en hannoveransk bataljon (forklædt som insurgenter pga. figurmangel) strandede dels på ild fra kanonbåde i Vemmingbund, dels på 3. jægerkorps, der efter en sej kamp bag et levende hegn, valgte at sætte ild til dette inden deres betimelige tilbagegang.

Ved Stenderup lykkedes det de tyske styrker at trænge ind i byen og kaste danskerne ud af de huse, de havde forskanset sig i.

En dristig deployering af det brunsvigsk batteri, som skød på klods hold af både ven og fjende gjorde hurtigt udslaget. Samtidig gik hovedstyrken syd om byen, men dette tog en del tid pga. terrænets ufremkommelighed. Danskerne tog en del tab, men kunne også her hævde stillingen ved en begrænset tilbagegang på ca. 300 meter. Og det selvom en styrke på 3 kompagnier og 2 eskadroner fra Nybøl en overgang var indsat til støtte for tyskernes angreb. Dog mistede halvbatteriet Bruun en del mandskab, men det kunne dog fortsætte kampen. Derimod blev det brunsvigske batteri totalt udslettet. Men terrænet favoriserer også her danskerne med mange marker og hegn, der kanalisere angriberens fremrykning og begrænser antallet af enheder, som kan kæmpe på samme tid.

Danskerne havde indledningsvis få styrker til rådighed, men blev forstærket i løbet af spillet med først 13. linie bataljon og et halvbatteri Bruun anført af oberst Rye. Efter 3 kvarters kamp kom 3. jægerkorps til, og siden batteriet Baggesen og et halvbatteri espingoler. Og den danske jubel ville ingen ende tage, da Livgarden efter 2 ½ times kamp rykkede frem mod Stenderup. Men her stoppede spillet med hannoveranerne ivrigt spejdende efter general Bonins prøjsiske tropper under fremrykning nord for Stenderup, uden for spillebordet.

Tabene var 1200 danskere og 1550 tyskere.

Spillerne havde en god og fornøjelig weekend, og godt et dusin tilskuere indfandt sig i løbet af de to dage, herunder en, der havde læst om spillet på vores hjemmeside. Og Kastellet var en udmærket ramme til et spil af denne størrelse. Og da lokalet bliver aflåst efter brug, er det mere sikkert end Tøjhusmuseet.

Der var enighed om, at vi snart skal spille igen. Reglerne skal måske tilrettes på enkelte punkter i lyset af de nuværende spilleres opfattelse af perioden. Den har ændret sig noget siden regelsættet blev lavet for 25 år siden. Så der er mange, der er blevet motiveret både til at spille og male figurer samt deltage i regelrevisionen.

En særskilt tak til Peter Gjørtler, der har leveret fotografierne. Se flere af billederne samt meget andet krigsspilsrelateret stof på hans [hjemmeside](#).